

jaarverslag **het oogziekenhuis rotterdam**

2011

**ZICHT
OVERZICHT**

bruggen bouwen

2011

jaarverslag het oogziekenhuis rotterdam

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2011 waarin de belangrijkste ontwikkelingen in Het Oogziekenhuis Rotterdam staan vermeld.

Het algemene thema dit jaar was 'bruggen bouwen', verbinding leggen met de verschillende stakeholders, maar ook naar de toekomst.

Bij Het Oogziekenhuis staan uitstekende medische zorg, innovatie, kwaliteit en de patiëntenfilosofie (angstreductie) centraal. Door de inzet van betrokken en deskundige leden van de Medische Staf en medewerkers hebben wij ook in 2011 onze patiënten superspecialistische en supergastvrije zorg kunnen aanbieden.

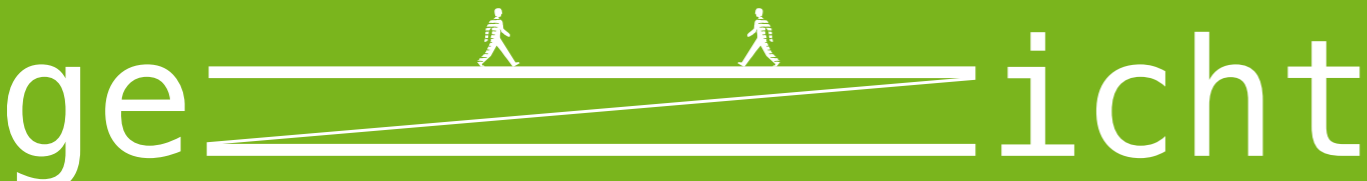
Frans Hiddema
voorzitter Raad van Bestuur

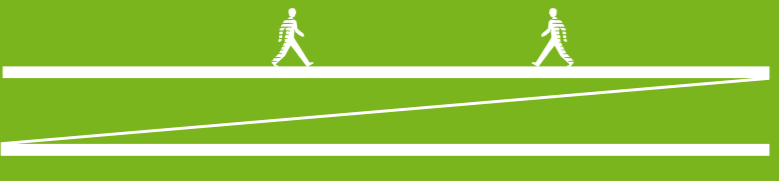
Kees Sol
lid Raad van Bestuur

Tjeerd de Faber
voorzitter Medische Staf

Inhoud

	Een brug naar... patiënten	04	3.12	EYE-CARE-LOOP (april 2011)	22
			3.13	OOGapothek (april 2011)	22
1	Publicaties 2011	06	3.14	Kick-off Zorgpad Kinderen (april 2011)	22
			3.15	Jubileumcongres Het Oogzorgnetwerk (mei 2011)	22
	Een brug naar... het buitenland	10	3.16	Benefietvoetbalwedstrijd (juni 2011)	23
2	Ontwikkelingen in 2011	12	3.17	Week 'Oog voor het Kind' (juni 2011)	23
2.1	Medische ontwikkelingen	13	3.18	Uitwisseling met Zwitserland (juni 2011)	23
2.2	Veiligheid	13	3.19	Oogzorgnetwerkdag (september 2011)	23
2.3	Scholing en training	14	3.20	Quality Week (oktober 2011)	24
2.4	KinderOOGcentrum	15	3.21	Wetenschapsdag (oktober 2011)	24
2.5	Internationale kennisuitwisseling	15	3.22	World Sight Day (oktober 2011)	24
2.6	Het Oogzorgnetwerk	15	3.23	Uitwisseling Het Oogzorgnetwerk (november 2011)	24
2.7	OOGbussen	16	3.24	Bijzondere Sinterklazen op veiligheidsbezoek (december 2011)	24
2.8	Wetenschappelijk onderzoek	17	3.25	Facebook KinderOOGcentrum (december 2011)	24
2.9	Oogziekenhuis Focuskliniek	17	3.26	Vuurwerkcampagne (december 2011)	25
	Een brug naar... onze partners	18			
3	Met het OOG op 2011	20		Een brug naar... collega's	26
3.1	Introductie dienstkleding (januari 2011)	21			
3.2	Implementatie Medicator (januari 2011)	21	4	Financieën	28
3.3	14e Rotterdams Glaucoomsymposium (januari 2011)	21	4.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2011	29
3.4	Filmkunst in Oogziekenhuis Focuskliniek (januari 2011)	21	4.2	Geconsolideerde resultatenrekening 2011	30
3.5	5e symposium Oogheelkundige Fotografie Nederland (februari 2011)	21	4.3	Saldo 2011	31
3.6	Uitwisseling EAEH (februari 2011)	21	4.4	Kerngegevens	31
3.7	Retinaforum online (februari 2011)	21		Een brug naar... de toekomst	32
3.8	Module 'Stel uw vraag' online (februari 2011)	22	5	De organisatie	34
3.9	Museumnacht (maart 2011)	22	5.1	Managementteam	34
3.10	Geuronderzoek (maart 2011)	22	5.2	Stafartsen per specialisme	35
3.11	ZieZo beurs (april 2011)	22			

ge icht

Een brug naar patiënten

De Quality Week stond in 2011 in het teken van 'Bruggen bouwen'. Tijdens de week konden patiënten op de informatiemarkt kennismaken met de activiteiten van de patiëntenverenigingen. De jaarlijkse kwaliteitsprijs is in dezelfde week uitgereikt aan de Verpleegafdeling voor een project om medicatieveiligheid op de afdeling te verbeteren.

Om het verblijf van patiënten en hun begeleiders op de Verpleegafdeling te veraangename, is in 2011 een speciale patiëntenkamer ingericht. Patiënten, die niet noodzakelijkerwijs in bed hoeven te liggen, kunnen in deze ruimte samen met hun begeleiders op een ontspannen manier wachten voor en na hun operatie. De patiëntenkamer is ingericht met prettige zithoeken en er is altijd een verpleegkundige aanwezig om vragen van patiënten te beantwoorden.

Als service voor patiënten is in 2011 de OOGapothek geopend. Na hun bezoek aan Het Oogziekenhuis kunnen patiënten hier terecht voor de voorgeschreven medicatie en uitleg over oogdruppels.

1 Publicaties 2011

Axenovich T, Zorkoltseva I, Belonogova N, van Koolwijk L, Borodin P, Kirichenko A, Babenko V, Ramdas W, Amin N, Despriet D, Vingerling J, **Lemij H**, Oostra BA, Klaver C, Aulchenko Y, van Duijn C. Linkage and association analyses of glaucoma related traits in a large pedigree from a Dutch genetically isolated population. *J Med Genet.* 2011; 48(12): 802-809.

Van den Biggelaar FJ, Cheng YY, Nuijts RM, Schouten JS, Wijdh RJ, Pels E, **van Cleynenbreugel H**, Eggink CA, Zaal MJ, Rijnveld WJ, Dirksen CD. Economic Evaluation of Deep Anterior Lamellar Keratoplasty Versus Penetrating Keratoplasty in The Netherlands. *Am J Ophthalmol.* 2011; 151(3):449-459.

Bijlsma WR, **van den Bosch WA**, van Daele PL, **Paridaens D**. Azathioprine and prednisone combination treatment for adult periocular and orbital xanthogranulomatous disease. *Acta Ophthalmol.* 2011; 89(3): e278-282.

Bijlsma WR, van Gils CH, **Paridaens D**, Mourits MP, Kalmann R. Risk factors for idiopathic orbital inflammation: a case-control study. *Br J Ophthalmol.* 2011; 95(3): 360-364.

Bijlsma WR, **Paridaens D**, Kalmann R. Treatment of severe idiopathic orbital inflammation with intravenous methylprednisolone. *Br J Ophthalmol.* 2011; 95(8): 1068-1071.

Van Bilsen K, van Hagen PM, Bastiaans J, **van Meurs JC**, **Missotten T**, Kuijpers RW, Hooijkaas H, Dingjan GM, **Baarsma GS**, Dik WA. The neonatal Fc receptor is expressed by human retinal pigment epithelial cells and is downregulated by tumour necrosis factor-alpha. *Br J Ophthalmol.* 2011; 95(6): 864-868.

Bleyen I, **Hiemstra CA**, Devogelaere T, **van den Bosch WA**, **Wubbels RJ**, **Paridaens DA**. Not only hard contact lens wear but also soft contact lens wear may be associated with blepharoptosis. *Can J Ophthalmol.* 2011; 46(4): 333-336.

Van den Bosch T, van Beek J, Kiliç E, Naus N, **Paridaens D**, de Klein A. Genetics of Uveal Melanoma, *Advances in Malignant Melanoma - Clinical and Research Perspectives*, Armstrong AW (Ed.), ISBN: 978-953-307-575-4, InTech, 2011.
Available from: <http://www.intechopen.com/articles/show/title/genetics-of-uveal-melanoma>

Braaf B, **Vermeer KA**, **Sicam VADP**, **van Zeeburg E**, **van Meurs JC**, **de Boer JF**. Phase-stabilized optical frequency domain imaging at 1-µm for the measurement of blood flow in the human choroid. *Opt. Express.* 2011; 19(21): 20886-20903.

Van Bree MC, van Verre HP, Devreese MT, Larminier F, van den Berg TJ. Straylight Values after Refractive Surgery: Screening for Ocular Fitness in Demanding Professions. *Ophthalmology.* 2011; 118(5): 945-953.

Van Bree MC, van der Meulen IJ, Franssen L, Coppens JE, **Reus NJ**, **Zijlmans BL**, van den Berg TJ. Imaging of forward light-scatter by opacified posterior capsules isolated from pseudophakic donor eyes. *Invest Ophthalmol Vis Sci.* 2011; 52(8): 5587-5597.

Cheng YY, Visser N, Schouten JS, Wijdh RJ, Pels E, **van Cleynenbreugel H**, Eggink CA, Zaal MJ,

Rijnveld WJ, Nuijts RM. Endothelial Cell Loss and Visual Outcome of Deep Anterior Lamellar Keratoplasty versus Penetrating Keratoplasty: A Randomized Multicenter Clinical Trial. *Ophthalmology.* 2011; 118(2):302-309.

Cheng YY, van Den Berg TJ, Schouten JS, Pels E, Wijdh RJ, **van Cleynenbreugel H**, Eggink CA, Rijnveld WJ, Nuijts RM. Quality of Vision after Femtosecond Laser-Assisted Descemet Stripping Endothelial Keratoplasty and Penetrating Keratoplasty: A Randomized, Multicenter Clinical Trial. *Am J Ophthalmol.* 2011; 152(4): 556-566.

Van Cleynenbreugel H, **Remeijer L**, **Hillenaar T**. Descemet stripping automated endothelial keratoplasty: Effect of intraoperative lenticule thickness on visual outcome and endothelial cell density. *Cornea.* 2011; 30(11): 1195-1200.

Collin RWJ, **van den Born LI**, Klevering BJ, de Castro-Miró M, **Littink KW**, Arimadyo K, Azam M, Yazar V, Zonneveld MN, Paun CC, Siemiatkowska AM, Strom TM, Hehir-Kwa JY, Kroes HY, **de Faber JTHN**, van Schooneveld M, Heckenlively JR, Hoyng CB, den Hollander AI, Cremers FPM. High-resolution homozygosity mapping is a powerful tool to detect novel mutations causative for autosomal recessive RP in the Dutch population. *Invest Ophthalmol Vis Sci.* 2011; 52(5): 2227-2239.

D'haene B, Meire F, Claerhout I, Kroes HY, Plomp A, Arens YH, de Ravel T, Casteels I, De Jaegere S, Hooghe S, Wuyts W, van den Ende J, Roulez F, Veenstra-Knol HE, Oldenburg RA, Giltay J, Verheij JB, **de Faber JT**, Menten B, De Paepe A, Kestelyn P, Leroy BP, De Baere E. Expanding the spectrum of FOXC1 and PITX2 mutations and copy number changes in patients with anterior segment malformations. *Invest Ophthalmol Vis Sci.* 2011; 52(1): 324-333.

Dieleman M, **Wubbels RJ**, van Kooten-Noordzij M, **de Waard PWT**. Single perioperative subconjunctival steroid depot versus postoperative steroid eyedrops to prevent intraocular inflammation and macular edema after cataract surgery. *J Cataract Refract Surg.* 2011; 37(9):1589-1597.

Estrada-Cuzcano A, Koenekoop RK, Coppieters F, Kohl S, Lopez I, Collin RW, De Baere E, Roeleveld D, Marek J, Bernd A, Rohrschneider K, **van den Born LI**, Meire F, Maumenee IH, Jacobson SG, Hoyng CB, Zrenner E, Cremers FP, den Hollander AI. IQCB1 mutations in patients with Leber congenital amaurosis. *Invest Ophthalmol Vis Sci.* 2011; 52(2): 834-839.

Hillenaar T, **Sicam VA**, **Vermeer KA**, **Braaf B**, **Remeijer L**, **Cals RH**, **de Boer JF**. Wide range calibration of corneal backscatter analysis by in vivo confocal microscopy. *Invest Ophthalmol Vis Sci.* 2011; 52(5): 2136-2146.

Hillenaar T, **Cals RHH**, Eilers PH, **Wubbels RJ**, **van Cleynenbreugel H**, **Remeijer L**. Normative database for corneal backscatter analysis by in vivo confocal microscopy. *Invest Ophthalmol Vis Sci.* 2011; 52(10): 7274-7281.

Kamphuis LS, Lam-Tse WK, Dik WA, van Daele PL, van Biezen P, Kwekkeboom DJ, Kuijpers RW, Hooijkaas H, van Laar JA, Bastiaans J, **Baarsma GS**, van Hagen PM. Efficacy of Adalimumab in Chronically Active and Symptomatic Patients with Sarcoidosis. *Am J Respir Crit Care Med.* 2011; 184(10): 1214-1216.

Van Koolwijk LME. Genetic epidemiology of glaucoma. Rotterdam, 2011; Thesis.

De Korne DF. Divergent sight. Studies on the application of industrial quality and safety improvement methods in eye hospitals. Amsterdam, 2011; Thesis.

De Korne D, van Dyck C, Bleeker F, **Hiddema F.** TRM: cockpittraining voor de operatiekamer. Tijdschrift voor ergonomie. 2011; 36(3): 27-30.

Mensink HW, Vaarwater J, de Keizer RJ, de Wolff-Rouendaal D, Mooy CM, de Klein A, **Paridaens D.** Chromosomal aberrations in iris melanomas. Br J Ophthalmol. 2011; 95(3): 424-428.

Nikopoulos K, Schrauwen I, Simon M, Collin RC, **Veckeneer M,** Keymolen K, Van Camp G, Cremers FP, **van den Born LI.** Autosomal recessive Stickler syndrome in two families caused by mutations in the COL9A1 gene. Invest Ophthalmol Vis Sci. 2011; 52(7): 4774-4779.

Ozgül RK, Siemiatkowska AM, Yücel D, Myers CA, Collin RW, Zonneveld MN, Beryozkin A, Banin E, Hoyng CB, **van den Born LI;** The European Retinal Disease Consortium, Bose R, Shen W, Sharon D, Cremers FP, Klevering BJ, den Hollander AI, Corbo JC. Exome Sequencing and cis-Regulatory Mapping Identify Mutations in MAK, a Gene Encoding a Regulator of Ciliary Length, as a Cause of Retinitis Pigmentosa. Am J Hum Genet. 2011; 89(2): 253-264.

Pel JJM, van der Does L, Boot FH, **de Faber JT,** van der Steen-Kant S, Willemsen SP, Steen J. Effects of visual processing and congenital nystagmus on visually guided ocular motor behaviour. Developmental Medicine & Child Neurology. 2011; 53: 344-349.

Ramdas WD, Amin N, van Koolwijk LM, Janssens AC, Demirkan A, de Jong PT, Aulchenko YS, Wolfs RC, Hofman A, Rivadeneira F, Uitterlinden AG, Oostra BA, **Lemij HG,** Klaver CC, Vingerling JR, Jansonius NM, van Duijn CM. Genetic architecture of open angle glaucoma and related determinants. J Med Genet. 2011; 48(3): 190-196.

Ramdas WD, van Koolwijk LM, **Lemij HG,** Pasutto F, Cree AJ, Thorleifsson G, Janssen SF, Ten Brink J, Amin N, Rivadeneira F, Wolfs RC, Walters GB, Jonasson F, Weisschuh N, Mardin CY, Gibson J, Zegers RH, Hofman A, de Jong PT, Uitterlinden AG, Oostra BA, Thorsteinsdottir U, Gramer E, Welgen-Lüßen UC, Kirwan JF, Bergen AA, Reis A, Stefansson K, Lotery AJ, Vingerling JR, Jansonius NM, Klaver CC, van Duijn CM. Common genetic variants associated with open-angle glaucoma. Hum Mol Genet. 2011; 20(12): 2464-2471.

Ramdas WD, van Koolwijk LM, Cree AJ, Janssens AC, Amin N, de Jong PT, Wolfs RC, Gibson J, Kirwan JF, Hofman A, Rivadeneira F, Oostra BA, Uitterlinden AG, Ennis S, Lotery AJ, **Lemij HG,** Klaver CC, Vingerling JR, Jansonius NM, van Duijn CM. Clinical Implications of Old and New Genes for Open-Angle Glaucoma. Ophthalmology. 2011; 118(12): 2389-2397.

Van Rooij J, Boks AL, Sprenger A, Ossewaarde JM, **van Meurs JC.** The concentration of povidone-iodine for preoperative disinfection: relation to endophthalmitis incidence. Am J Ophthalmol. 2011; 152(2): 321.

Van Schooneveld MJ, **van den Born LI,** van Genderen M, Bollemeijer JG. The conclusions of Clemson et al concerning valproic acid are premature. Br J Ophthalmol. 2011; 95(1): 153.

Van Steensel L, van Hagen PM, **Paridaens D,** Kuijpers RW, **van den Bosch WA,** Drexhage HA, Hooijkaas H, Dik WA. Whole orbital tissue culture identifies imatinib mesylate and adalimumab as potential therapeutics for Graves' ophthalmopathy. Br J Ophthalmol. 2011; 95(5): 735-738.

Thiadens AA, Soerjoesing GG, Florijn RJ, Tjiam AG, den Hollander AI, **van den Born LI,** Riemsdag FC, Bergen AA, Klaver CC. Clinical course of cone dystrophy caused by mutations in the RPGR gene. Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol. 2011; 249(10): 1527-1535.

Verdijk RM, **van den Bosch T,** Naus NC, **Paridaens D,** Mooy CM, de Klein A. Histopathologic, immunohistochemical, ultrastructural, and cytogenetic analysis of oncocytic uveal melanoma. Arch Ophthalmol. 2011; 129(11): 1501-1502.

Vermeer KA, van der Schoot J, **Lemij HG,** de Boer JF. Automated segmentation by pixel classification of retinal layers in ophthalmic OCT images. Biomedical Optics Express, 2011; 2(6): 1743-1756.

Vermeer KA, van der Schoot J, **Lemij HG,** de Boer JF. Segmentation of retinal layers in volumetric OCT scans of normal and glaucomatous subjects. Ophthalmic Technologies XXI (eds. Manns F, Söderberg PG, Ho A). Proc. of SPIE. 2011; 7885(1B): 1-5.

Vermeer KA, Lo B, Zhou Q, Vos FM, Vossepoel AM, **Lemij HG.** Event-based progression detection strategies using scanning laser polarimetry images of the human retina. Comput Biol Med. 2011; 41(9): 857-864.

Van Vliet EJ, Bredenhoff E, Sermeus W, Kop LM, **Sol JCA,** van Harten WH. Exploring the relation between process design and efficiency in high-volume cataract pathways from a lean thinking perspective. Int J Qual Health Care. 2011; 23(1): 83-93.

Van Vliet EJ, **Sol JCA,** Sermeus W, Vissers JMH. Effects of Toyota's production system design rules on adherence to a lean cataract pathway. Int J Health Management and Information 2011; 2(1): 53-66.

Van Vliet EJ. Care pathways and operations management in the organisation of ophthalmic care. Leuven, 2011; Thesis.

Vrijling AC, **Braaf B,** Snellenburg JJ, de Lange F, Zaal MJ, van der Heijde RG, **Sicam VA.** Clinical Validation of Point-Source Corneal Topography in Keratoplasty. Optom Vis Sci. 2011; 88(7): E837-42.

Van Zeeburg EJ, Cereda MG, **van der Schoot J,** Pertile G, van **Meurs JC.** Early Perfusion of a Free RPE-Choroid Graft in Patients with Exudative Macular Degeneration Can Be Imaged with Spectral Domain OCT. Invest Ophthalmol Vis Sci. 2011; 52(8): 5881-5886.

blik

Een brug naar het buitenland

Op World Sight Day van VISION 2020 werden patiënten en medewerkers verrast met een flashmob. Tijdens een drukbezocht ochtendspreekuur op de poliklinieken zette het Popkoor Puur Zang enzo om precies 12.00 uur 'I Can See Clearly Now' in.

Om te leren van internationale partners hebben er in 2011 uiteenlopende uitwisselingen met oogziekenhuizen in het buitenland plaatsgevonden. Diverse verpleegkundigen, teamleiders, managers en beleidsmedewerkers van Het Oogziekenhuis zijn in 2011 op bezoek geweest bij onder andere het Royal Victorian Eye and Ear Centre in Melbourne, het Singapore National Eye Centre, het Moorfields Eye Hospital in Londen, de University Hospitals in Geneva en de dienst Oogziekten van het UZ Leuven.

Ook komen met grote regelmaat collega's van buitenlandse oogziekenhuizen op bezoek in Rotterdam. Zo heeft Het Oogziekenhuis in 2011 een rondleiding en een inhoudelijk programma verzorgd voor verschillende groepen geïnteresseerden uit buitenlandse oogziekenhuizen. Onder andere een groep Zweedse collega's en Russische oogartsen zijn welkom geheten.

2 Ontwikkelingen in 2011

Het werkgebied van Het Oogziekenhuis Rotterdam voor tweedelijnszorg is de regio Rijnmond. Wat betreft derdelijns oogheeskundige zorg, wordt het verzorgingsgebied gevormd door geheel Nederland. In 2011 kwam 31% van de patiënten van buiten de regio Rijnmond en 69% van binnen de regio. Deze verdeling was in 2010 nagenoeg hetzelfde. In 2011 zijn bewoners uit de regio's Amsterdam, Utrecht, Limburg, Brabant en Zeeland gescreend in de OOGbus.

In 2011 vonden 67.603 eerste polikliniekbezoeken plaats in Het Oogziekenhuis. Dit is wederom een toename ten opzichte van het voorgaande jaar 2010 (65.018). De overige polikliniekbezoeken zijn ook toegenomen. In 2011 zijn 23.681 mensen gescreend in de OOGbus. Dit is bijna een verdubbeling ten opzichte van 2010. Het aantal patiënten op de dagverpleging is sterk toegenomen van 17.818 in 2010 naar 21.582 in 2011. Evenals in voorgaande jaren wordt de toename in 2011 grotendeels veroorzaakt door de toename van het aantal patiënten met macula degeneratie.

2.1 Medische ontwikkelingen

Het jaar 2011 stond voornamelijk in het teken van de voorbereidingen van outcomeregistratie. Dankzij de outcomeregistratie kan nationaal en internationaal getoetst worden hoe goed de medische specialisten van Het Oogziekenhuis Rotterdam werken. De registratie wordt gekoppeld aan het Integraal Digitaal Dossier, waar in 2012 mee gestart wordt.

Daarnaast zijn de eerste stappen gezet om de outcomeregistratie van cataractchirurgie in eigen huis vergaande te automatiseren, met als doel de eigen resultaten beter en meer gedetailleerd te kunnen analyseren. Tot nu toe werd de analyse alleen met een landelijk systeem gedaan, wat een locale, zeer gedetailleerde analyse in de weg stond. Door de ingebruikname van het nieuwe systeem kan gericht gewerkt worden aan kwaliteitsverhoging. De eigen cataractcomplicatieregistratie (OCCUR) is halverwege 2011 in gebruik genomen.

Op het gebied van ICT is een stap voorwaarts gezet om in 2012 tot een digitaal patiënten dossier te komen. Het digitaal patiënten dossier zal bestaan uit een beeldenbank (uiterst belangrijk voor het vele beeldmateriaal dat in de oogheeskunde wordt gebruikt), een gescande versie van de oude, papieren patiëntendossiers en de gestructureerde digitale verslaglegging van diagnostiek en behandeling van de patiënten. De structurele opbouw ervan zal mede een constructieve bijdrage kunnen leveren aan wetenschappelijk onderzoek.

Het subspecialisme Medische retina heeft het afgelopen jaar een grote toename gezien in het aantal te behandelen patiënten. De stijging betrof voornamelijk patiënten met natte macula degeneratie. Het aantal behandelingen met injecties in het oog nam toe van 5.776 in 2010 tot 8.791 in 2011.

Het subspecialisme Neuro-ophthalmologie heeft een stijging van patiënten buiten de regio Rijnmond gezien, doordat er in Nederland een aantal vooraanstaande neuro-ophthalmologen met pensioen zijn gegaan.

Binnen het subspecialisme Glaucoom is in augustus 2011 gestart met de implantatie van een geheel nieuwe glaucoomimplant. Deze implant maakt een directe verbinding tussen de voorste oogkamer en het interne afvoersysteem van het oog mogelijk. De eerste resultaten na implantatie hiervan zijn veelbelovend.

Per 1 december is de pilot Unit OOGH van start gegaan. Vanaf 1 januari is de unit met 1 dagdeel uitgebreid. Het doel van dit project is om het aantal herhaalconsulten te verminderen door zo veel mogelijk alle consulten en onderzoeken op één dag te plannen. Hierdoor hoeft de patiënt minder vaak terug te komen naar het ziekenhuis en kunnen er meer nieuwe patiënten worden gezien.

2.2 Veiligheid

Evenals in voorgaande jaren is in 2011 veel aandacht besteed aan veiligheid. Wederom is hierbij gebruik gemaakt van de lessen geleerd uit de luchtvaart en het onderzoeken van de mogelijkheid om innovaties en principes vanuit de luchtvaart toe te passen op het verbeteren van de patiëntveiligheid.

In het skillslab vinden trainingen voor medewerkers plaats

Sfeerimpressie van het KinderOOGcentrum

In samenwerking met de European Pilot Selection and Training (EPST) pilotenopleiding is gesproken over de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een training voor arts-assistenten, waarin de benodigde vaardigheden getraind zullen worden. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van het eigen wetlab binnen Het Oogziekenhuis Rotterdam, aangevuld met vergelijkbare non-technical eisen (samenwerking, communicatie) waarop aankomende piloten worden getoetst.

Het Oogziekenhuis maakt actief deel uit van het veiligheidsnetwerk van de gezamenlijke Rijnmondziekenhuizen (SRZ). De ziekenhuizen delen informatie over patiëntveiligheidsuitkomsten, onder andere door middel van een regionale Patient Safety Benchmark. Vanuit Het Oogziekenhuis is een TRM training georganiseerd voor de coördinatoren uit de regio, waarbij tevens de vluchtsimulator is bezocht. Ook vonden in 2011 zogenaamde 'friendly audits' plaats, waarbij medewerkers van de operatiekamers elkaars ziekenhuizen bezochten. Op 5 december vond een 'Sinterklaasveiligheidsbezoek' plaats, waarin onder andere de Raad van Bestuur van Het Oogziekenhuis een bezoek bracht aan de Daniel den Hoedkliniek en het Vlietlandziekenhuis. Door het thema veiligheid te koppelen aan een positieve associatie wordt veiligheidsbewustzijn verbeterd.

In samenwerking met TU Delft doet Het Oogziekenhuis mee aan het project Digital Operating Room Assistant (DORA). In een pilot voor cataractpatiënten, wordt een 'Slim Schipholbord' ontwikkeld. Daarin is door middel van elektronische herkenning ('tracing') op ieder moment voor begeleiders en medewerkers inzichtelijk waar een patiënt zich in het operatieve proces (verpleegafdeling, OK, etc.) bevindt. Door een vermindering van onnodige wachttijd kan de doorlooptijd worden verbeterd en de patiënttevredenheid worden verhoogd. In 2012 vinden de eerste metingen plaats.

In samenwerking met Vertigo Games, het Grafisch Lyceum en TU Delft, en gefinancierd door de Rotterdam Media Commission, wordt een 'serious safety game' ontwikkeld. Hierin worden artsen en medewerkers van de operatiekamers in een game met de nodige fun 'verleid' tot het werken met veiligheidsprotocollen die in het dagelijkse werk op de operatiekamer niet vanzelf worden nagevolgd. De game wordt in het voorjaar van 2012 gepresenteerd.

Het Oogziekenhuis is uitgenodigd om de aanpak en resultaten te presenteren bij verschillende nationale en internationale bijeenkomsten. In februari 2011 werd in samenwerking met Flevum een bijeenkomst georganiseerd bij Marsh Rotterdam. In maart werd een bijdrage gegeven bij het oprichtingssymposium van de Vereniging Veilige Curatieve Zorg. In mei werd een bijdrage gegeven op een bijeenkomst van de International Advisory Board in Brussel en in september zijn de resultaten van het markeringsproject bij het ISQua congres in Hong Kong gepresenteerd.

2.3 Scholing en training

In 2011 zijn veel nieuwe scholingen geïntroduceerd. Een intern scholingsprogramma voor voorbehouden en risicovolle handelingen is opgestart, waarbij een aantal keer per jaar in huis een skillslab wordt ingericht. Er kwam een purser van KLM langs, in het kader van Eye Care Air, een scholingsprogramma waarin op het gebied van veiligheid en klantgerichtheid van de luchtvaart wordt geleerd. Ook is gestart met het leren via e-learning en hebben alle medewerkers toegang gekregen tot het ZO-plein, waarin inmiddels 30 e-learningmodules beschikbaar zijn.

Aansluiting van Medisch Centrum Leeuwarden MCL tot Het Oogzorgnetwerk

Bezoek aan de OOGbus

2.4 KinderOOGcentrum

In 2011 zijn voorbereidingen getroffen voor de realisatie van het KinderOOGcentrum. Onze angstreductiefilosofie dient als uitgangspunt voor alle verschillende werkgroepen. Zo is in 2011 een nieuwe masterplanning ontworpen, zodat kinderen en volwassenen niet meer in dezelfde wachtruimte hoeven te wachten. In samenwerking met Architectenbureau eklund_terbeek is gewerkt aan een kindvriendelijke en rustgevende inrichting, waar kinderen zich veilig en op hun gemak zullen voelen. Eind 2011 is gestart met de daadwerkelijke bouw van het KinderOOGcentrum. Eind 2012 zal de bouw geheel worden afgerond en zal het KinderOOGcentrum feestelijk worden geopend.

Tevens is intensief gewerkt aan de realisatie van de 'Bezoek Het Oogziekenhuis' app, om het kind volledig voor te bereiden op het eerste bezoek aan het KinderOOGcentrum. De app is mede mogelijk gemaakt door Schouten & Nelissen, Bedrijfssimulaties.nl en het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA). De app is in maart 2012 officieel gelanceerd.

2.5 Internationale kennisuitwisseling

Kennisuitwisseling zorgt voor innovatie, ook in Het Oogziekenhuis Rotterdam. Naast het uitwisselen van kennis binnen het nationale oogheekundige netwerk via Het Oogzorgnetwerk en met organisaties als KLM, Schiphol en Ahold, wisselt Het Oogziekenhuis ook wereldwijd kennis uit met andere oogziekenhuizen. Om dit mogelijk te maken is in 1993 op initiatief van Het Oogziekenhuis de European Association of Eye Hospitals (EAEH) opgericht. In 2007 is in Rotterdam de World Association of Eye Hospitals (WAEH) opgericht. Daarnaast is Het Oogziekenhuis het eerste niet Amerikaanse oogziekenhuis dat lid werd (in 1994) van de American Association of Eye and Ear Centres of Excellence (AAECEE). Het doel van deze internationale verenigingen van oogziekenhuizen is het stimuleren van de internationale samenwerking en het delen van 'best practices'.

In 2011 zijn meerdere internationale uitwisselingen van medewerkers geweest. Diverse verpleegkundigen, teamleiders, managers en beleidsmedewerkers van Het Oogziekenhuis zijn op bezoek geweest bij onder andere het Royal Victorian Eye and Ear Centre in Melbourne, het Singapore National Eye Centre, het Moorfields Eye Hospital in Londen, de University Hospitals in Geneva en de dienst Oogziekten van het UZ Leuven. Ook komen met grote regelmaat collega's van buitenlandse oogziekenhuizen op bezoek in Rotterdam.

Net als in voorgaande jaren heeft Het Oogziekenhuis deelgenomen aan de jaarlijkse vergadering van de WAEH die in 2011 plaatsvond in Londen (Moorfields Eye Hospital) en Leuven (dienst Oogziekten UZ Leuven).

2.6 Het Oogzorgnetwerk

Op 19 mei vierde Het Oogzorgnetwerk haar 10-jarig jubileum en tevens de 100^e screeningsdag van de OOGbus met een congres voor verzekeraars, bestuurders, managers en beleidsmakers in de zorg om kennis en ervaringen te delen over samenwerkingsverbanden en innovaties in de zorg. Een ander feestje was de aansluiting van twee nieuwe partners, namelijk Het Van Weel Bethesda Ziekenhuis en MCL Leeuwarden. Zij zijn de 13^e en 14^e samenwerkingspartner.

De samenwerking met optiekwinkels binnen de 'OpticienZorg' is in 2011 verder uitgebreid. Aan het einde van het jaar hadden 82 optiekwinkels en 164 deelnemers het OpticienZorg certificaat.

De vakwerkgroep heeft een nieuwe opzet gekregen. Niet langer is zij op beroepsgroep, maar op thema georganiseerd. Deze nieuwe opzet is enthousiast ontvangen door de partners. De onderwerpen betroffen zorgadministratie, leidinggeven en communicatie.

Een goed jaar was het ook voor de inkoopcombinatie. Eind van het jaar is er geëvalueerd met een aantal grote leveranciers. Zij zijn tevreden over de behaalde resultaten. Dit heeft geresulteerd in een verlenging van enkele overeenkomsten. In 2011 zijn ook drie nieuwe contracten afgesloten. Naast het versterken van de band met leveranciers, is ook ingezet op de contacten met inkopers van de partners.

In 2010 is Het Oogzorgnetwerk als proef begonnen met het invoeren van de Quality-list (Q-list) op partnerlocaties. De Q-list meet in hoeverre initiatieven en normen binnen Het Oogzorgnetwerk worden toegepast. Het Oogzorgnetwerk werkt aan de verdere ontwikkeling van de Q-list om zorgverzekeraars en patiënten duidelijk te maken dat excellente zorg wordt geleverd. Op alle Oogzorgnetwerklocaties wordt aan de hand van zorglijnen de organisatie en logistiek van de zorg geoptimaliseerd. Standaard zorglijnen zijn ontwikkeld voor cataract, diabetes, glaucoom en macula degeneratie. Ook de zorglijn strabismus staat in de planning. Het Oogzorgnetwerk ontwikkelt certificaten voor deze zorglijnen. Oogzorgnetwerkpartners die volgens de Oogzorgnetwerkcriteria hun zorgpad hebben ingericht komen hiervoor in aanmerking.

Eye Care Air is een meerjaren trainings-, cultuurveranderings- en veiligheidsprogramma van Het Oogzorgnetwerk en Het Oogziekenhuis Rotterdam. Het draait om de parallellen tussen een bezoek aan de polikliniek van een afdeling oogheelkunde en het maken van een vlucht met KLM. De training voor de cabin crew is goed toe te passen voor polikliniek medewerkers. In 2011 stond de training in het teken van 'Gastvrijheid en Angstreductie'. Naast Het Oogziekenhuis Rotterdam draait het Eye Care Air project ook op de afdelingen oogheelkunde van het Deventer Ziekenhuis, Slingeland Ziekenhuis, Antonius Ziekenhuis en Zuwe Hofpoort Ziekenhuis.

2.7 OOGbussen

Afgelopen jaar heeft de OOGbus een flinke groei doorgemaakt. Eind 2010 lag de gemiddelde bezettingsgraad op 52%, eind 2011 op 69%. De bezetting voor 2012 voor de OOGbus ligt gemiddeld boven de 90%. De OOGbus is in 2012 vijf dagen per week in bedrijf en soms ook op zaterdag om zestigplussers op locatie te screenen.

Door in oktober 2011 een samenwerkingsovereenkomst te sluiten met Ergra en een Service Level Agreement met de afdeling Patiëntenzorg binnen Het Oogziekenhuis Rotterdam is de OOGbus in staat om betere resultaten te boeken. Beide partijen leveren optometristen die op de OOGbus de optometrische screenings verrichten.

Daarnaast is in 2011 het wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit van de OOGbus afgerond door dr. Ellen van Vliet van het Rotterdams Oogheelkundig Instituut. Uit dit onderzoek is gebleken dat de OOGbus medisch en economisch effectief is. 37% van de onderzochte cliënten in de OOGbus kreeg een verwijzing, 11% werd verwezen naar de lokale optiek en 27% via de huisarts naar de oogarts. Tevens bleek dat 9 op de 10 doorverwijzingen terecht waren.

In 2011 is een nieuw OOGbus Informatie Systeem ontwikkeld waardoor gegevens beter en gemakkelijker kunnen worden ingevoerd en onderzocht. In 2012 wordt de laatste hand aan dit systeem gelegd, zodat hier optimaal mee kan worden gewerkt.

Sinds december 2011 rijdt er ook een OOGbus in Suriname: in Paramaribo en in verafgelegen gebieden. Inwoners van alle leeftijden worden op veelvoorkomende oogaandoeningen als cataract, glaucoom en diabetische retinopathie onderzocht. Door de bevolking te screenen, hoopt het oogziekenhuis van Suriname, The Suriname Eye Centre mogelijke oogaandoeningen vroegtijdig op te kunnen sporen en eerder te gaan behandelen.

De OOGbus kijkt terug op een jaar waarin de organisatie in meerdere opzichten is gegroeid. Inmiddels zijn meer dan 40 mensen werkzaam voor of op de OOGbus en zal het speerpunt in 2012 liggen op kwaliteitsbewaking, verbetering en verdere groei, onder andere door participatie van andere zorgverzekeraars.

2.8 Wetenschappelijk onderzoek

Met de oprichting van het Rotterdams Oogheelkundig Instituut (R.O.I.) in 2009 heeft Het Oogziekenhuis de beschikking over een professionele onderzoeksstructuur om innovatie van de oogheelkunde te bevorderen.

In 2011 zijn diverse medische ontwikkelingen uit voorgaande jaren voortgezet. Vooral op het gebied van beeldvormende technieken, macula degeneratie, vitreoretinale chirurgie, uveïtis, glaucoom, oogmelanomen en cornea-afwijkingen lopen verschillende onderzoeken.

De samenwerking met de afdeling Oogheelkunde van het Erasmus MC heeft verder gestalte gekregen door de gezamenlijke onderzoeksstichting CORR en met een intensievere uitwisseling van opleidingsstages.

2.9 Oogziekenhuis Focuskliniek

Oogziekenhuis Focuskliniek, in 1992 opgericht door Het Oogziekenhuis Rotterdam, is een privékliniek gespecialiseerd in ooglaserbehandelingen, ooglidchirurgie, refractieve lensimplantatie en crosslinking.

'Kwaliteit gaat voor kwantiteit' was ook in 2011 de leidende filosofie van Oogziekenhuis Focuskliniek. Kandidaten voor laserbehandeling worden uitgebreid gevolgd nadat ze zijn behandeld en resultaten worden zorgvuldig geregistreerd en geanalyseerd. Ook in 2011 is Oogziekenhuis Focuskliniek ISO en ZKN gecertificeerd.

Het aantal uitgevoerde ooglaserbehandelingen is de afgelopen jaren gestegen. Oogziekenhuis Focuskliniek heeft, mede door een uitstekend vierde kwartaal, een succesvol jaar afgerond. Hiermee is in 2011 een solide basis gelegd om de komende jaren het rendement verder te verhogen, hoewel de economische vooruitzichten niet rooskleurig zijn.

inzicht

Een brug naar onze partners

Tijdens het huisartsensymposium zijn doktersassistenten, praktijkondersteuners en huisartsen ontvangen voor een uitgebreide kennismaking met Het Oogziekenhuis. Huisartsen hebben hun kennis over cataract aangescherpt tijdens een workshop verzorgd door drie cataractspecialisten. Praktijkondersteuners en doktersassistenten hebben deelgenomen aan een workshop over eerste hulp bij oogletsel en konden aansluitend hun vaardigheden voor het toedienen van oogdruppels verbeteren.

Op 19 mei vierde Het Oogzorgnetwerk haar 10-jarig jubileum en tevens de 100e screeningsdag van de OOGbus met een congres voor verzekeraars, bestuurders, managers en beleidsmakers in de zorg om kennis en ervaringen te delen over samenwerkingsverbanden en innovaties in de zorg.

In 2011 heeft Het Oogzorgnetwerk voor de tweede keer een benchmark uitgegeven van al haar partners. Aan de hand van productiegegevens van de partnerziekenhuizen zijn groeitrends op het gebied van productie in kaart gebracht en zijn de groeicijfers van partners afgezet tegen de gemiddelden. Dit heeft belangrijke nieuwe inzichten gegeven.

3 Met het OOG op 2011

Het Oogziekenhuis Rotterdam blijft zich onderscheiden. Het ziekenhuis is niet alleen gespecialiseerd in oogheelkunde en loopt hierin voorop; Het Oogziekenhuis staat ook bekend om haar unieke activiteiten en maatschappelijke betrokkenheid, zoals het organiseren van de week 'Oog voor het kind', wetenschappelijke symposia, de 'Quality Week', het verzorgen van kunstrondleidingen en deelname aan de jaarlijkse Museumnacht.

Introductie nieuwe dienstkleiding

3.1 Introductie dienstkleiding (januari 2011)

Op 3 januari 2011 is een groot aantal functiegroepen in een nieuw jasje gestoken. Het betreft de functies oogartsen, arts-assistenten, functieassistenten/paramedici, medewerkers Verpleegafdeling, medewerkers Poli-OK, medewerkers Focuskliniek en de UVV'ers. Per 23 mei draagt ook de spreekuurorganisatie voor het eerst dienstkleiding.

3.2 Implementatie Medicator (januari 2011)

Op 19 januari is het Elektronisch Voorschrijf Systeem (EVS) voor medicatie tijdens de klinische behandeling geïmplementeerd. Medicator werd in gebruik genomen om te voldoen aan de door de IGZ opgestelde kwaliteitsindicatoren en richtlijnen. Het systeem verbetert de medicatieveiligheid; het biedt onder andere medicatiebewaking, reduceert receptfouten en registreert voorgeschreven medicatie.

3.3 14^e Rotterdams Glaucoomsymposium (januari 2011)

Op 22 januari heeft het 14^e Rotterdams Glaucoomsymposium plaatsgevonden in het Scheepvaart- en Transport College Rotterdam. De belangstelling was opnieuw groot met ruim 150 oogartsen, artsen in opleiding en optometristen. Sprekers waren onder andere dr. Keith Barton (Engeland), dr. Ingrida Januleviciene (Litouwen), dr. Fotis Topouzis (Griekeland) en Ananth Viswanathan (Engeland). Initiatiefnemer van dit jaarlijkse, inmiddels een van grootste oogheelkundige symposia in Nederland na het NOG, is prof. dr. Hans Lemij.

3.4 Filmkunst in Oogziekenhuis Focuskliniek (januari 2011)

Het International Film Festival Rotterdam (IFFR) is een platform voor actuele filmkunst, voor opkomend en gevestigd filmtalent en voor filmgerelateerde kunst. Van 26 januari tot en met 6 februari konden festivalbezoekers genieten van de kunst van Wim Janssen en Lef Spincemaille in Oogziekenhuis Focuskliniek.

3.5 5^e symposium Oogheelkundige Fotografie Nederland (februari 2011)

Op 3 februari vond het 5^e symposium van de vereniging Oogheelkundige Fotografie Nederland plaats in Het Oogziekenhuis. Zeventig symposiumgangers en een tiental vertegenwoordigers uit de industrie kwamen voor een uitgebreid middagprogramma naar Rotterdam. Sprekers uit eigen huis werden afgewisseld met gastsprekers uit Amsterdam, Nijmegen en Maastricht. In de tweede helft van de middag reikte Albert Aandekerk (oud werknemer van Het Oogziekenhuis) de 2^e Albert Aandekerk Fotoprijs uit aan Jack Weeda uit het UMC Nijmegen.

3.6 Uitwisseling EAEH (februari 2011)

Op 10 februari bezocht een team van het Moorfields Eye Hospital Het Oogziekenhuis. Na een korte kennismaking en presentatie bezochten zij in de ochtend een aantal afdelingen in ons ziekenhuis. Na de lunch vond een aantal ontmoetingen plaats om kennis uit te wisselen over de organisatie van de spoedeisende hulp en oogheelkundige netwerkontwikkeling.

3.7 Retinaforum online (februari 2011)

Op 16 februari is Het Oogziekenhuis Rotterdam gestart met een online retinaforum, speciaal voor patiënten die een acute glasvocht- of netvliesoperatie hebben gehad. Vanwege het onverwachte karakter van een dergelijke operatie en het relatief snelle handelen, bestaan er vaak veel vragen over hun aandoening en behandeling. Binnen het forum kunnen kennis en ervaring uitgewisseld worden. Daarnaast kunnen online vragen gesteld worden aan één van de netvlieschirurgen of retinaverpleegkundigen.

Kunstproject van Arbitrair tijdens de Museumnacht

5e symposium Oogheekundige Fotografie Nederland

Benefietvoetbalwedstrijd in De Kuip

De intentieovereenkomst voor de OOGapothek

De OOGspelen in de tuin van Het Oogziekenhuis

- 3.8 Module 'Stel uw vraag' online (februari 2011)** Vanaf 24 februari kunnen webbezoekers met een vraag terecht bij de 'Stel uw vraag' module op de website van Het Oogziekenhuis. De vragen kunnen uiteenlopen van administratieve tot medisch inhoudelijke vragen. Nieuwe vragen worden via een digitaal formulier direct naar de verantwoordelijke afdeling verstuurd.
- 3.9 Museumnacht (maart 2011)** De tiende verjaardag van de Rotterdamse Museumnacht werd gevierd met het thema '10 x 010'. Vanuit Oogziekenhuis Focuskliniek, Het Oogziekenhuis en Visio werden diverse activiteiten georganiseerd. Arbitrair verzorgde een kunstproject in stickervorm op de ramen van Focuskliniek, Hanneke Adelaar tekende ogen van bezoekers op de stoep van de OOGboulevard en de Achmea Bodyscan ontrafelde vele geheimen van het lichaam van vele bezoekers. Daarnaast zorgden Djembégroep Bayo, Het Rotterdams Gitaarkwartet en Salsa Prone Visio voor een muzikale nacht. Tenslotte konden bezoekers genieten van het inmiddels alom bekende blind wijnproeven of gebruik maken van een tandemtaxi van en naar de OOGboulevard.
- 3.10 Geuronderzoek (maart 2011)** In maart is gestart met een onderzoek hoe speciaal ontwikkelde geuren in wachtruimtes de angst van patiënten kan helpen verlagen. Onderzocht werd of geur ingezet kan worden voor de beleving in Het Oogziekenhuis en het welbevinden van onze patiënten, bezoekers en personeel. Voor de ontwikkeling en implementatie van de geurbeleving is externe expertise ingehuurd bij de geurexperts van Annindriya.
- 3.11 ZieZo beurs (april 2011)** Op 7 april vond de zestiende ZieZo beurs plaats. Met de organisatie van de beurs zorgt het Oogfonds voor een landelijk informatie- en ontmoetingsevenement voor mensen met een visuele beperking. Bezoekers konden onder andere terecht voor een visusscreening in de OOGbus.
- 3.12 EYE-CARE-LOOP (april 2011)** Op 10 april 2011 hebben 80 lopers, medewerkers van Het Oogziekenhuis Rotterdam met familie en vrienden, in een sponsorloop voor de Eye Care Foundation (ECF) de 10 km of 42 km afstand van de ABNO AMRO Marathon Rotterdam gelopen.
- 3.13 OOGapothek (april 2011)** Op 14 april is de intentieovereenkomst voor de OOGapothek getekend door Jan-Pieter Hallema (directeur apothek Medsen) en Kees Sol (lid van de Raad van Bestuur). Patiënten kunnen nu na hun bezoek aan Het Oogziekenhuis hun voorgeschreven oogmedicatie direct ophalen bij de OOGapothek. Ook krijgen ze, indien gewenst, een uitgebreide druppelinstructie. De OOGapothek wordt bemand door apothekersassistenten van apothek Medsen aan de Westblaak.
- 3.14 Kick-off Zorgpad Kinderen (april 2011)** Op 18 april heeft de kick-off plaatsgevonden van het Zorgpad Kinderen. Bij de bijeenkomst werd uitleg gegeven over zorgpaden en is gebrainstormd over de gewenste verbeteringen in de zorg voor de patiëntengroep kinderen.
- 3.15 Jubileumcongres Het Oogzorgnetwerk (mei 2011)** In 2011 bestond Het Oogzorgnetwerk 10 jaar. Dit werd op 19 mei gevierd met een congres bij Mediq in Utrecht. Het congres had de titel 'Bevlogenheid in de organisatie van zorg'. In de lezingen en workshops werd veel aandacht besteed aan management en organisatie. Meerdere sprekers vertelden over succesvolle initiatieven en de wijze waarop deze bijdragen aan een betere

- patiëntenzorg. Ook konden de deelnemers aan het congres een gratis oogscreening ondergaan in de OOGbus.
- 3.16 Benefietvoetbalwedstrijd (juni 2011)** Op 4 juni vond het vijfde benefietvoetbalevenement plaats van Moorfields Eye Hospital en Het Oogziekenhuis Rotterdam in het Feyenoordstadion De Kuip. Dit jaar werd geld opgehaald voor de realisatie van het KinderOOGcentrum in Het Oogziekenhuis Rotterdam. Ook werd er, naast de voetbalwedstrijd en een feest, een oogheekundig symposium en een Feyenoord voetbalclinic voor kinderpatiënten (6-12 jaar) van Het Oogziekenhuis georganiseerd. De organisatie was in handen van Koen van Overdam, oogarts.
- 3.17 Week 'Oog voor het Kind' (juni 2011)** Van 6 tot en met 10 juni organiseerde Het Oogziekenhuis de jaarlijkse week 'Oog voor het Kind', om kinderen met oogproblemen gedurende een week extra in het zonnetje te zetten. Kinderen konden onder andere meedoen aan een quiz en een kleurwedstrijd. Er was een grabbelton met kleine cadeautjes en kinderen konden geschminkt worden door vrijwilligers van de Rode Kruis studentensdesk Rotterdam. De week 'Oog voor het Kind' werd dit jaar ook op diverse afdelingen oogheekunde van Het Oogzorgnetwerk georganiseerd.
- Voor het zesde achtereenvolgende jaar werden, in samenwerking met Het Oogzorgnetwerk, Koninklijke Visio en de Rotary Rotterdam, de OOGspelen gehouden in de tuin van Het Oogziekenhuis. De OOGspelen hebben als doel ziende en visueel beperkte kinderen bij elkaar te brengen en samen te laten spelen met al hun (on)mogelijkheden.
- 3.18 Uitwisseling met Zwitserland (juni 2011)** In juni 2011 heeft de teamleider van de Verpleegafdeling van Het Oogziekenhuis Rotterdam samen met een senior oogheekundig verpleegkundige (advanced ophthalmic nurse specialist) van Moorfields Eye Hospital de oogheekundige afdeling van de University Hospitals in Geneva bezocht. Het doel van het bezoek was om kennis uit te wisselen over de toekomstige rol van de verpleegkundigen in de oogheekundige patiëntenzorg.
- 3.19 Oogzorgnetwerkdag (september 2011)** Op 29 september vond voor de zevende maal de Oogzorgnetwerkdag plaats. Deze stond in het teken van 'presteren op hoog niveau' en het 10-jarig bestaan van Het Oogzorgnetwerk. Op de informatiemarkt in stadion De Kuip konden de samenwerkingspartners kennis uitwisselen. Elk ziekenhuis bemande een eigen stand waarin een project werd gepresenteerd waarmee de zorg voor hun oogpatiënten het afgelopen jaar verbeterd is. Kennis, ervaringen, ideeën en concrete informatie zoals patiëntenfolders en protocollen werden uitgewisseld. De Hoofdpijnpoli van de kinderkliniek van het Flevoziekenhuis heeft dit jaar de Oogzorgnetwerk Partnerprijs gewonnen. De Hoofdpijnpoli maakt het mogelijk om binnen één dag eenvoudige oogheekundige oorzaken van hoofdpijn bij kinderen te kunnen achterhalen. De Oogzorgnetwerk Partnerprijs bestaat uit een beker en een kunstwerk van Wim Heesakkers met de titel 'Follow your dream'. Voor continue kwaliteitsverbetering en het presenteren op topniveau is het essentieel te blijven dromen en deze dromen ook te verwezenlijken.

Flashmob 'I Can See Clearly Now' tijdens World Sight Day

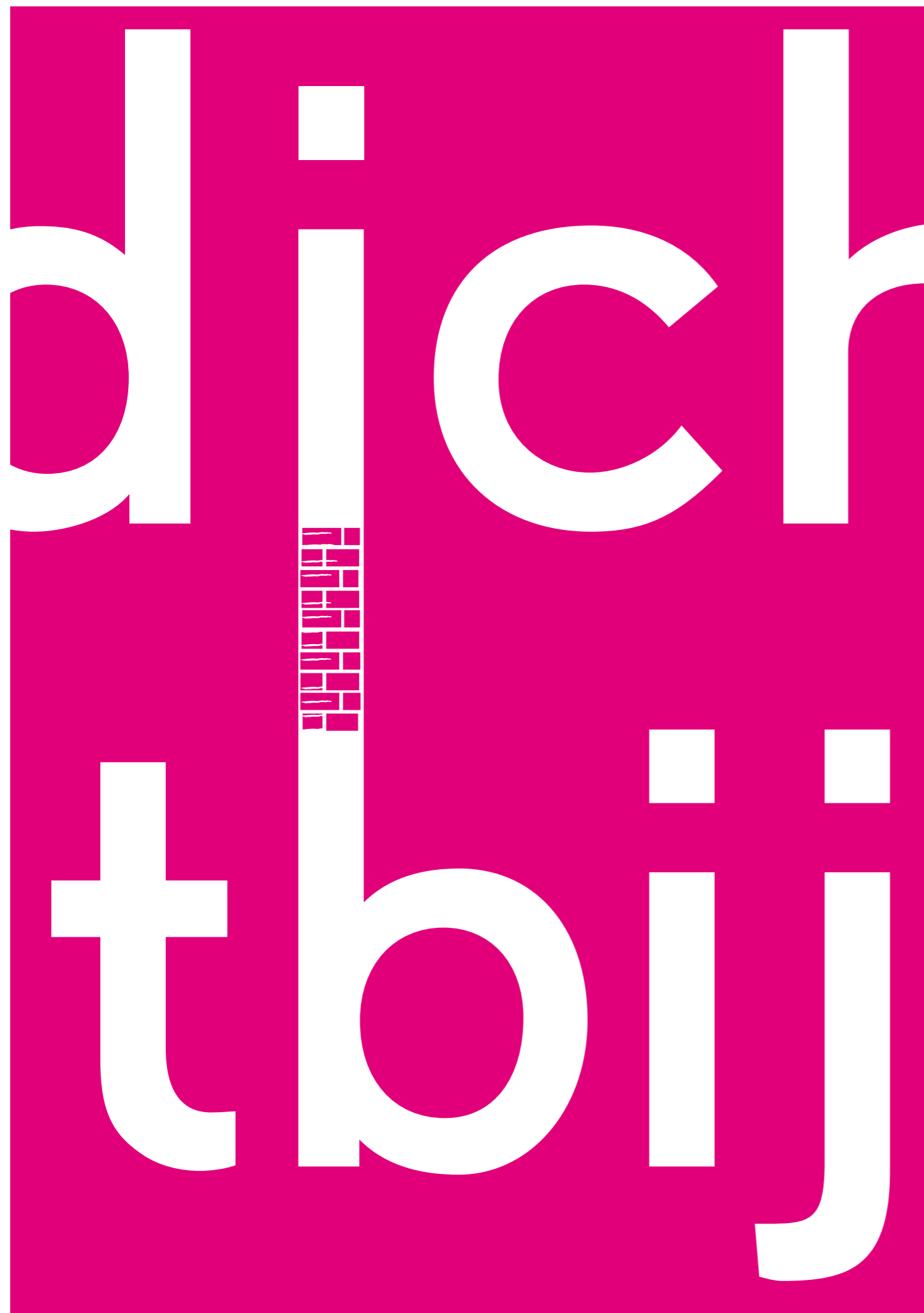

Kees Sol als Sinterklaas op bezoek bij Erasmus MC © Rick Keus

- 3.20 Quality Week (oktober 2011)** Van 10 tot en met 14 oktober vond voor de vijfde keer de Quality Week plaats. Het thema was deze keer 'Bruggen Bouwen'. Het was een week vol activiteiten voor patiënten en medewerkers, om extra aandacht te besteden aan de kwaliteit van zorg en dienstverlening. Patiënten konden elkaar ontmoeten op de informatiemarkt voor advies en informatie, meekijken met een spreekbeurt van een kind over het oog, de documentaire over Het Oogziekenhuis bekijken of een prijs winnen met het oplossen van een braillepuzzel. Kinderen konden een prijs winnen door 'de mooiste brug' te knutselen. Gedurende de gehele week werd gezorgd voor live pianomuziek in de patio door pianisten Tycho Baardman en Joël Vuik en werden suggestiekaartjes ingevuld door patiënten voor kwaliteitsverbeteringen.
- 3.21 Wetenschapsdag (oktober 2011)** Een onderdeel van de Quality Week is de jaarlijkse wetenschapsdag. De dag is bedoeld voor oogartsen, aio's, onderzoekers en andere specialisten. Het thema van dit jaar was 'iScience', waarbij de nadruk werd gelegd op het Rotterdams oogonderzoek. Op deze dag werden onderzoeksprojecten onder de aandacht gebracht van alle oogartsen in opleiding van Het Oogziekenhuis en het Erasmus MC, promovendi/onderzoekers van het R.O.I. en optometristen.
- 3.22 World Sight Day (oktober 2011)** In Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft op World Sight Day 2011 een flashmob plaatsgevonden. Om 12.00 uur precies zette de dirigent van Popkoor Puur Zang enzo, Arjen Heijboer, de eerste noten in van een speciale versie van 'I Can See Clearly Now' op een centrale plek in Het Oogziekenhuis Rotterdam. Alle medewerkers en bezoekers van Het Oogziekenhuis Rotterdam waren zeer verrast door het optreden van het koor. De flashmob vond plaats in het kader van World Sight Day om aandacht te vragen voor vermijdbare blindheid en slechtziendheid.
- 3.23 Uitwisseling Het Oogzorgnetwerk (november 2011)** Op 17 en 18 november heeft een delegatie van Het Oogzorgnetwerk een bezoek gebracht aan het Moorfields Eye Hospital in Londen. De focus lag deze keer op het uitwisselen van kennis en ideeën op het gebied van netwerkvorming, het opzetten van satellietlocaties en het realiseren van een Glaucoompost.
- 3.24 Bijzondere Sinterklazen op veiligheidsbezoek (december 2011)** Op 5 december kregen zes ziekenhuizen in het Rijnmondgebied een bijzondere mystery guest op bezoek. In het kader van de maandelijkse sirene acties voor medewerkers rondom patiëntveiligheid, bezochten de bestuurders van deze zes ziekenhuizen één van de andere ziekenhuizen in Sinterklaaspak. De veiligheidspiet van dat ziekenhuis ontving Sinterklaas en gezamenlijk overhandigden zij cadeaus voor bijzondere prestaties op het gebied van patiëntveiligheid of liepen zij een veiligheidsronde. De deelnemende ziekenhuizen waren: het Erasmus MC, het Sint Franciscus Gasthuis, Het Oogziekenhuis, het Vlietland Ziekenhuis, het Van Weel- Bethesda Ziekenhuis en het Havenziekenhuis. Deze actie is geïnspireerd door een soortgelijke actie van de unit infectiepreventie van het Erasmus MC in het Havenziekenhuis vorig jaar.
- 3.25 Facebook KinderOOGcentrum (december 2011)** Vanaf 8 december heeft Het Oogziekenhuis Rotterdam een Facebookpagina voor het KinderOOGcentrum. Ontwikkelingen met betrekking tot het KinderOOGcentrum en reacties op nieuwsberichten kunnen worden geplaatst en gevolgd door geïnteresseerden.

3.26 Vuurwerkcampagne (december 2011)

In aanloop naar de jaarwisseling van 2011/2012 hebben Het Oogzorgnetwerk en Het Oogziekenhuis Rotterdam, in samenwerking met het Oogfonds, wederom aandacht besteed aan een preventiecampagne om oogletsel, veroorzaakt door vuurwerk, te voorkomen. De partnerziekenhuizen van Het Oogzorgnetwerk zijn dit jaar voorzien van gratis Firegoogs vuurwerkbrillen. Daarnaast is er door samenwerkingspartner Vuurwerkpreventie een sponsoractie opgezet om de basisschoolleerlingen in Nederland te voorzien van vuurwerkbrillen. Alle gezamenlijke inspanningen hebben rondom de jaarwisseling geleid tot een enorm aantal publicaties over de campagne, waarin werd opgeroepen tot preventieve maatregelen. Na oud en nieuw zijn er tevens veel publicaties geweest over de te betreuren letsels. Tijdens de afgelopen jaarwisseling zijn weer de nodige slachtoffers gevallen. Volgens de meest recente cijfers zijn er 21 blinde ogen te betreuen. Het totaal aantal slachtoffers daalt wel, maar de ernst van het letsel neemt toe. In het land is de discussie opgang gekomen over het inperken van de kracht van het vuurwerk of zelfs het verbieden van consumentenvuurwerk. In november, december en januari zijn er 257 publicaties geweest over Het Oogziekenhuis en vuurwerk in kranten en tijdschriften met een totale oplage van 9.129.174 en een totale advertentiewaarde van € 440.079,42. Er zijn 117 online publicaties gewijd aan de campagne en 9 radio en/of televisie interviews waaronder het RTL Nieuws en het NOS journaal.

Een brug naar collega's

Nieuwsgierige medewerkers hebben tijdens de Quality Week eventjes ervaren hoe het is om oogarts te zijn. Onder enthousiaste begeleiding van twee oogartsen in opleiding mochten zij tijdens de workshop 'Oogarts voor een uur' achter de spleetlamp zitten, een oogtest en oogmeting doen en hechtingen plaatsen in een cherrytomaat (die dienst deed als oog).

In 2011 is geïnvesteerd in de optimalisering van de oogzorg in de zorgpaden. Voor de meeste patiëntengroepen is nu een kernteam actief. In elk team zit tenminste een teamleider en een medisch coördinator. Zij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van het zorgpad. Maximale standaardisatie van de zorg en optimale multidisciplinaire samenwerking zijn de belangrijkste doelen van het werken met zorgpaden.

Om de organisatie van de patiëntenzorg verder te verbeteren zijn in 2011 diverse Task Forces opgericht. Deze Task Forces zijn zorgpadoverstijgend en hebben elk een eigen aandachtsgebied: telefonie, spreekuurvoorbereiding, balie en afsprakenboeking.

4

Financiën

In 2011 is voor medische investeringen een ruimte vrij gemaakt om de kwaliteit, veiligheid, ontwikkelingen en technieken te kunnen waarborgen. Daarnaast heeft Het Oogziekenhuis in 2011 wederom ingezet op ICT, om (zorg) processen beter te ondersteunen.

4.1

29

Geconsolideerde balans per 31 december 2011

	31-dec-11	31-dec-10
Activa	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	14.498.946	15.876.873
Financiële vaste activa	330.156	287.949
Totaal vaste activa	14.829.102	16.164.822
Vlottende activa		
Vorraden	292.391	373.368
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's	5.712.182	2.783.579
Vorderingen en overlopende activa	9.222.401	8.428.235
Liquide middelen	3.166.134	3.629.770
Totaal vlottende activa	18.393.108	15.214.952
Totaal activa	33.222.210	31.379.774
	31-dec-11	31-dec-10
Passiva	€	€
Eigen vermogen		
Kapitaal	45	45
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	5.157.803	5.042.741
Niet-collectief gefinancierd vrij vermogen	1.040.266	890.457
Totaal eigen vermogen	6.198.114	5.933.243
Vorzieningen	2.353.519	284.878
Langlopende schulden	5.500.000	7.022.690
Kortlopende schulden		
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6.448.870	4.868.026
Kortlopende schulden en overlopende passiva	12.721.707	13.270.937
	19.170.577	18.138.963
Totaal passiva	33.222.210	31.379.774

Geconsolideerde resultatenrekening 2011

	2011	2010
	€	€
Bedrijfsopbrengsten		
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en/of subsidie	15.246.910	14.344.795
Opleidingsfonds	3.276.493	3.094.440
Niet-gebudgetteerde zorgprestaties	4.172.580	5.451.706
Omzet B-segment	13.299.024	11.111.122
Overige bedrijfsopbrengsten	3.184.365	4.049.002
Som der bedrijfsopbrengsten	39.179.372	38.051.065
Bedrijfslasten		
Personeelskosten	20.61835.607	20.435.517
Afschrijvingen op materiële vaste activa	2.581.065	3.337.065
Overige bedrijfskosten	15.435.764	13.229.874
Som der bedrijfslasten	38.635.436	37.002.456
Bedrijfsresultaat	543.936	1.048.609
Financiële baten en lasten	-279.065	-359.194
Resultaat gewone bedrijfsvoering	264.871	689.415
Buitengewone baten en lasten	0	0
Resultaat boekjaar	264.871	689.415
Resultaatbestemming		
Het resultaat is als volgt verdeeld:		
	2011	2010
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	68.806	263.718
Bestemmingsreserve egalisatie afschrijvingen	52.374	-26.884
Bestemmingsreserve bibliotheek	-6.118	972
Algemene reserve	149.809	451.60
Bestemmingsreserve symposia	0	0
	264.871	689.415

4.3 Saldo 2011

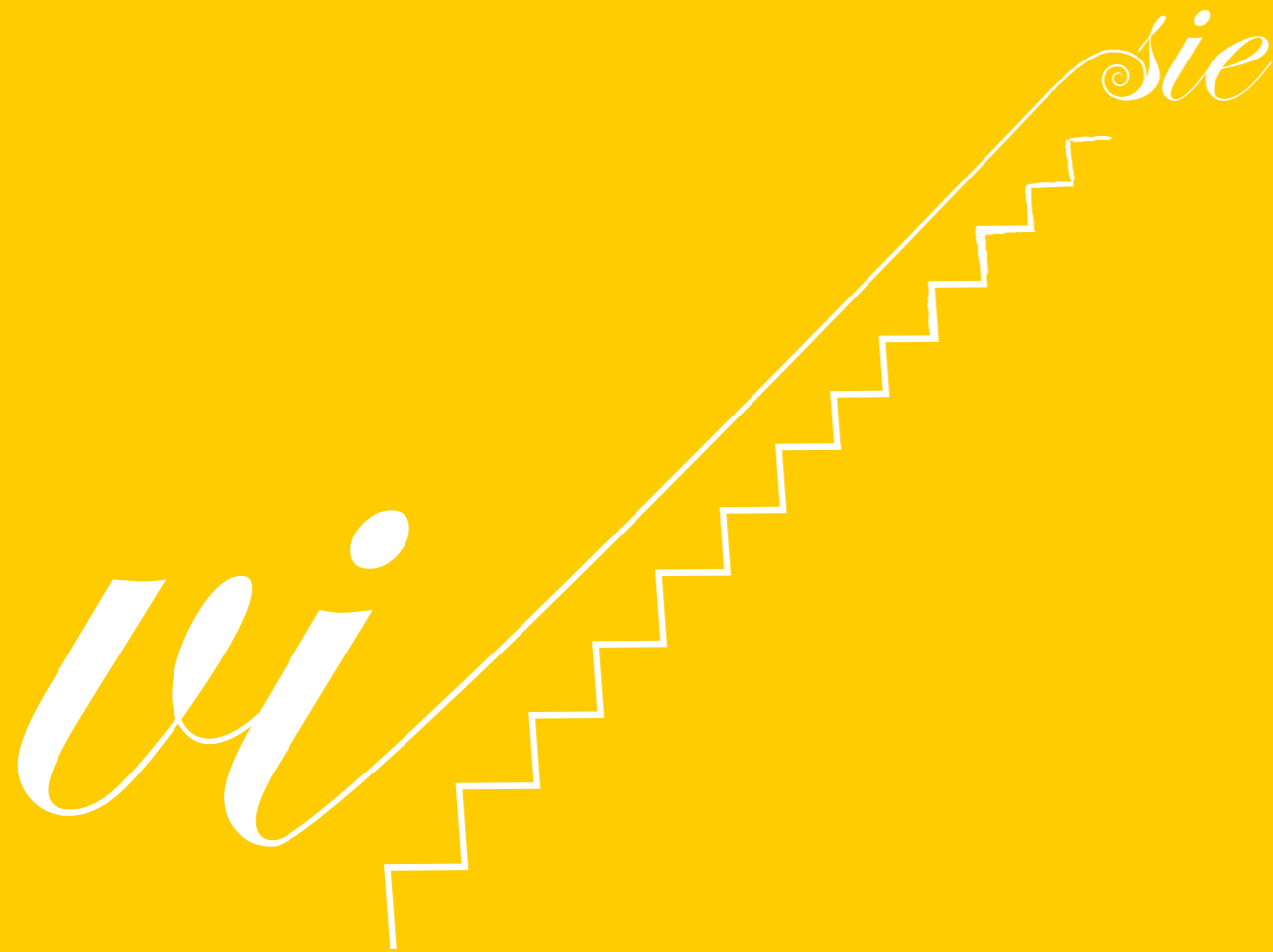
Voor 2011 was een sluitende begroting opgesteld met een positief en geconsolideerd eindresultaat van € 471.000. Uiteindelijk is 2011 afgesloten met een positief resultaat van € 265.000

In 2011 is het budget voor het A-segment initieel verhoogd met € 1,25 miljoen. Dit is toegekend als vergoeding voor de complexe oogheelkundige zorg die niet gecompenseerd wordt in A-segment. Het Oogziekenhuis is content met de erkenning van de NZa van het specifieke karakter van Het Oogziekenhuis. Echter, gelijktijdig is het budget door verrekeningen van landelijke overschrijdingen gekort met € 1 miljoen.

4.4 Kernegevens

In 2011 zijn er in totaal 90.148 DBC's geopend en 92.486 DBC's gesloten.

Afgelopen jaar is het aantal personeelsleden van Het Oogziekenhuis gestegen van 365 fte in 2010 naar 386 fte in 2011.

Een brug naar de toekomst

In 2011 zijn de verdere voorbereidingen getroffen voor de realisatie van het KinderOOGcentrum. Met de komst van het KinderOOGcentrum kan Het Oogziekenhuis de kinderoogheelkundige topzorg centraliseren op één fysieke locatie, waar kinderen en ouders zich veilig en op hun gemak voelen. Eind 2012 zal de bouw geheel worden afgerond en zal het KinderOOGcentrum feestelijk worden geopend.

Het Oogziekenhuis Rotterdam is gevestigd in twee gebouwen, Schiedamse Vest 180 en 160. In het laatste pand zit tevens Koninklijke Visio. Vanwege de toenemende samenwerking tussen beide organisaties wordt in 2012 een 'OOGbrug' gerealiseerd tussen beide gebouwen. Het ontwerp 'Verbindend ornament', dat in 2010 de 1e prijs won tijdens de prijsvraag onder jonge architecten, dient als basis voor de verdere ontwikkeling.

Op het gebied van ICT is een stap voorwaarts gezet om in 2012 tot een digitaal patiënten dossier te komen. Het digitaal patiënten dossier zal bestaan uit een beeldenbank, een gescande versie van de oude, papieren patiëntendossiers en de gestructureerde digitale verslaglegging van diagnostiek en behandeling van de patiënten.

5 De organisatie

Per 31 december 2011

Raad van Bestuur

Dhr. Drs. U.F. Hiddema
voorzitter Raad van Bestuur
 Dhr. Drs. J.C.A. Sol
lid Raad van Bestuur

Directeuren BV's

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam

Dhr. R.M. Baljon MSM
directeur Het Oogzorgnetwerk
 Dhr. Drs. G.S. Baarsma
wetenschappelijk directeur R.O.I.
 Mw. Dr. N. Dorrestijn
managing director R.O.I.
 Dhr. B. Luyt
commercieel directeur Oogziekenhuis Focuskliniek
 Mw. Drs. A.J.M. Geerards
medisch directeur Oogziekenhuis Focuskliniek

Bestuur Medische Staf

Dhr. Drs. J.T.H.N. de Faber
oogarts, voorzitter
 Dhr. Prof. dr. H.G. Lemij
oogarts, secretaris, vice-voorzitter
 Dhr. Prof. dr. J.C. van Meurs
oogarts, opleider, assessor
 Mw. Drs. B.A. Bak-Barcewska

Raad van Toezicht

Dhr. Mr. F.A.H. Vigeveno
*voorzitter **
 Dhr. Mr. R.P. Kröner
*vicevoorzitter per 15 maart 2011 * ****
 Mw. Drs. H.C.F. Bausch ****
 Dhr. Prof. mr. E. Verhulp ***
 Dhr. Drs. S.J. van der Goot **
 Mw. Mr. I. Dezentjé Hamming ****
 Dhr. J. van Breda Vriesman **
 Dhr. Drs. M.W. Dijkshoorn
vicevoorzitter tot 15 maart 2011

* lid Nominatie/renumeratie commissie

** lid Audit/financiële commissie

*** lid Juridische commissie

**** lid Commissie care

5.1 Managementteam

Dhr. Drs. U.F. Hiddema,
voorzitter Raad van Bestuur
 Dhr. Drs. J.C.A. Sol
lid Raad van Bestuur
 Dhr. Drs. R.C. Zimmerman
manager P&O, E&F
 Dhr. Drs. A.L. Tee
hoofd Zorglogistieke bedrijfsvoering
 Mw. Drs. Y.O.M. Ramakers
hoofd Bedrijfsvoering Behandelteams
 Dhr. B. Luyt
hoofd OK/Verpleegafdeling, commercieel directeur Oogziekenhuis Focuskliniek
 Dhr. R.M. Baljon
MSM, directeur Het Oogzorgnetwerk
 Mw. Dr. N. Dorrestijn
managing director R.O.I.

5.2 Stafartsen per specialisme

Achtersegmentchirurgie

Dhr. Drs. K. Faridpooya
 Dhr. Drs. E.W. Lindstedt
 Dhr. Prof. dr. J.C. van Meurs
 Dhr. Drs. K.A. van Overdam
 Dhr. Drs. M.A.H. Veckeneer

Acute zorg

Mw. Drs. M. Wefers Bettink-Remeijer

Cataract/Voorsegmentchirurgie

Mw. Dr. L.I. van den Born
 Dhr. Drs. H. van Cleynenbreugel
 Mw. Drs. O. Creten
 Dhr. Drs. J.T.H.N. de Faber
 Mw. Drs. A.J.M. Geerards
 Dhr. Drs. C.A. Hiemstra
 Dhr. Prof. dr. H.G. Lemij
 Mw. Dr. A.G.J.E. Niessen
 Dhr. Dr. N.J. Reus
 Dhr. Drs. J. van Rooij
 Mw. Dr. M. Tjon Fo Sang
 Mw. Drs. L.C. Ugahary
 Dhr. Drs. P.W.T. de Waard
 Dhr. Drs. B.L.M. Zijlmans

Corneachirurgie/Uitwendige oogziekten

Dhr. Drs. H. Van Cleynenbreugel
 Mw. Drs. A.J.M. Geerards
 Mw. Dr. L. Remeijer
 Dhr. Drs. J. van Rooij

Echografie

Dhr. Dr. W.A. van den Bosch
 Mw. Drs. M. Wefers Bettink-Remeijer

Electrodiagnostiek

Dhr. Drs. J.T.H.N. de Faber
 Mw. Dr. L.I. van den Born

Glaucoom

Dhr. Prof. dr. H.G. Lemij
 Mw. Dr. A.G.J.E. Niessen
 Dhr. Dr. J. de Vries
 Dhr. Drs. P.W.T. de Waard

Kinder oogheelkunde/Strabologie

Dhr. Drs. J.T.H.N. de Faber
 Dhr. Drs. R.L.J. van Ruyven
 Mw. Dr. M. Tjon Fo Sang

Neuro-ophthalmologie

Mw. Drs. J.A.M. van Everdingen
 Mw. Drs. M. Wefers Bettink-Remeijer

Ophthalmogenetica

Mw. Dr. L.I. van den Born

Oculoplastische chirurgie/Orbitologie

Dhr. Dr. W.A. van den Bosch
 Dhr. Dr. A.D.A. Paridaens
 Mw. Dr. O. Weijtens

Medische Retina/Diabetes

Dhr. Drs. G.S. Baarsma
 Mw. Dr. L.I. van den Born
 Dhr. Drs. J.P. Martinez Ciriano
 Dhr. Prof. dr. J.C. van Meurs
 Dhr. Drs. T.O.A.R. Missotten

Uveitis

Dhr. Drs. G.S. Baarsma
 Dhr. Drs. T.O.A.R. Missotten

Locatie Sint Franciscus Gasthuis

Dhr. Drs. I.M. Gan
 Dhr. Drs. R.L.J. van Ruyven
 Mw. Dr. O. Weijtens

Locatie IJsselland Ziekenhuis

Mw. Drs. O. Creten
 Mw. Dr. H.W. Mensink
 Mw. Drs. L.C. Ugahary

Locatie Havenziekenhuis Rotterdam

Dhr. Drs. J.P. Martinez Ciriano
 Dhr. Drs. T.O.A.R. Missotten

Colofon*Samenstelling en redactie*

Frans Hiddema, voorzitter Raad van Bestuur
Kees Sol, lid Raad van Bestuur
Stephanie Mol, beleidsadviseur Communicatie
Marsha Vlietman, beleidsadviseur Facilitaire Dienst

Tekstuele bijdrage

Brenda Baan, secretariaat Oogartsenmaatschap
Alexandra Bieren, secretariaat Raad van Bestuur
Saskia Bosdijk, assistent concern controller
Martine Brouwer, beleidsadviseur Kwaliteit en Zorgpaden / orthoptist
Jacomijn Gussenhoven, beleidsadviseur Kwaliteit en Zorgpaden
Roel van der Heijde, senior adviseur / trainer Het Oogzorgnetwerk
Saskia Hilbrants, manager OOGbus
Marianne Kathmann, senior adviseur Het Oogzorgnetwerk
Dirk de Korne, beleidsadviseur Veiligheid en Kwaliteit
Suzanne Korthorst, senior adviseur Het Oogzorgnetwerk
Hans Lemij, oogarts
Radesh Ramsewaksing, teamleider Oogziekenhuis Focuskliniek
Jetty Stolte, secretariaat Rotterdams Oogheelkundig Instituut
MARIKE Schoneveld, senior beleidsadviseur Opleidingen
Maaïke van Zuilen, EAEH/WAEH

Ontwerp

www.ritzen-design-consult.nl

Dit jaarverslag is een uitgave van

Het Oogziekenhuis Rotterdam
Schiedamse Vest 180
3000 LM Rotterdam
Postbus 70030
3000 LM Rotterdam
T +31 (0)10 401 77 77

Websites

www.oogziekenhuis.nl
www.oogzorgnetwerk.nl
www.focuskliniek.nl
www.oogonderzoek-rotterdam.nl
www.eyehospital.nl
www.eyeye4kids.nl
www.stichtingeyeye4kids.nl
www.oogdruppelen.nl
www.oogbus.nl
www.oogbrug.nl
www.swoo-flieringa.nl

oog[®]

het oogziekenhuis rotterdam

the rotterdam eye hospital

